

Jurmon lintuaseman toimintakertomus 2016

Vuosi 2016 oli Jurmon lintuaseman 56. toimintavuosi. Asema oli miehittettynä 293 päivänä, joka on aseman historian toiseksi paras määrä (ennätys 311 vrk vuonna 2015). Hyvä vuosi on 115 ahkeran miehittäjän ansiota. Henkilömäärä on pysynyt samalla tasolla viime vuosina.

Koko kevät- ja syysmuuttokaudeksi saatiin järjestettyä upean kattava miehitys (taulukko 1). Kevään yhtenäinen miehitys alkoi 27.2. ja jatkui 8.6. asti. Syksyllä asema oli miehittettynä joka päivä 11.8.–10.11. lukuun ottamatta yhtä päivää 23.10. Heinäkuu oli tällä kertaa melko kattavasti miehitetty, mutta kesäkuussa aktiivisuus oli heikko.

Taulukko 1. Miehitys- ja miehittäjävuorokaudet kuukausittain.

	ta	he	ma	hu	to	ke	he	el	sy	lo	ma	jo	yht
miehitysvrk	22	19	31	30	31	10	25	25	30	30	23	18	293
miehittäjävrk	83	59	88	139	155	28	70	63	71	140	70	60	1023

Erillisiä miehitysjaksoja oli 224, vähemmän kuin viime vuonna (235) mutta enemmän kuin sitä aiemmin kertaakaan. Yhden tai kahden miehitysvuorokauden mittaisten miehitysjaksojen osuus oli viime vuosia pienempi, 22 % (viime vuonna 28 %). Yli nelipäiväisten jaksojen osuus kasvoi pieneni valitettavasti 37 %:sta 25 %:iin.

Vakiohavainnointia suoritettiin 1.3.–15.11. välisenä aikana. Aamuvakio stajattiin tuolla välillä 169 päivänä, joka on 75 % ko. aikavälin miehityspäivistä. Länsireitti laskettiin 209 (93 %) ja itäreitti 118 (52 %) päivänä.

Vähintään kymmenen miehityspäivää keräsi 31 ornia, mutta viime vuoteen verrattuna vain kahdeksan harrastajaa katkaisi 20 vuorokauden rajapyykin. Aktiivisimmat pääosin havainnoijina toimineet miehittäjät (rengastajat mainitaan erikseen myöhemmin) vuorokausimäärineen: Timo K. Palomäki 150, Mikko Niemi 44, Meri Öhman 28, Tapani Veistola 26 ja Petri J. Vainio 21.

Rengastus

Rengastusaktiivisuus oli Jurmon historian paras. Rengastusvuorokausien määrä nousi 150:een ja etenkin kevätkuukausille saatiin kattava rengastus (taulukko 2). Syyskuukausienkin kattavuus oli parempi kuin aikoihin, vaikka edelleen rengastukseen jäi usean päivän mittaisia katkoksia. Verkkopyyntiä harjoitettiin 118 vuorokautena, kahlaajapyyntiä 22 päivänä.

Taulukko 2. Rengastusvuorokaudet ja rengastusmäärät kuukausittain.

	ta	he	ma	hu	to	ke	he	el	sy	lo	ma	jo	yht
rengastusvrk	5	0	7	28	29	8	12	8	20	23	6	4	150
rengastusmäärä	12	0	666	2792	3107	120	285	118	2351	4516	269	54	14290

Vakiopyyntiä jatkettiin sekä suolla että männikössä. Vakiopyyntiaamuja kertyi suolla 91 ja männikössä 55, osittain samoina aamuina – yhteensä 110 aamuna.

Yhteensä vuoden aikana rengastettiin 101 lajia ja 14 290 yksilöä. Runsaimmat rengastuslajit olivat punarinta (4486), hippiäinen (1845), talitiainen (1690), laulurastas ja pajulintu (638) sekä puukiipijä (455). Jurmolle uutena rengastuslajina rengastettiin taigarautiainen, joten asemalla on nyt rengastettu 192 lajia. Muita harvinaisia rengastuksia olivat kolme sinisuohaukkaa, hiirihaukka,

kaksi kuovisirriä, kolme pikkutiiraa, harjalintu, suopöllö, kaksi kehrääjää, kolme tunturikiurua, viisi kiurua, kolme luotokirvistä, kenttäkerttunen, kirjokerttu, hippiäisuunilintu, neljä taiga- ja idänuunilintua, sepelsieppo, isolepinkäinen, nokkavarpunen, hemppo, 12 tundraurpiaista, iso- ja kirjosiipikäpylintu, taviokuurna, seitsemän pulmusta sekä pelto- ja pikkusirkku.

Merisirriprojekti jatkui seitsemättä vuotta, ja sirrejä saatiin renkasiin 56 yksilöä. Näistä saapui vuoden aikana neljä huippuvuorelaista kontrollia.

Suomen lintuasemien yhteisenä projektina pyrittiin kiinnittämään erityistä huomiota leppälintujen tarkkaan määrittämiseen sekä mittauksiin. Leppälintuja rengastettiin 386 yksilöä, ja niistä 301:n siipi mitattiin, 287 punnittiin ja 286:lta määritettiin rasva- sekä 283:lta lihasindeksi.

Vuoden aikana aseman tietoon tuli yhdeksästä maasta yhteensä 19 ulkomaista löytöä tai kontrollia Jurmossa rengastetuista linnuista. Osa näistä oli kontrolloitu jo vuosina 2014–2015 mutta tiedot tulivat vasta nyt perille. Muualta Suomesta saatiin kahdeksan kontrollia. Ulkomaisia lintuja Jurmossa kontrolloitiin puolestaan 12 ja muualta Suomesta Jurmoon saapuneita viisi. Ehkä vuoden upein kontrolli, edellä mainittujen merisirrien lisäksi, oli aseman piharuokinnan katolta 5.5. kontrolloitu kalalokki, jonka Jouko Hakala oli rengastanut poikasena 2.7.1988.

Eniten rengastusvuorokausia (päiviä, joiden aikana rengasti vähintään yhden linnun) keräsivät seuraavat henkilöt: Osmo Kivivuori 36 (+8 miehittäjänä), Kim Kuntze 35, Juhani Virtanen 25, Atte Lindqvist 18 ja Roni Väisänen 17 (+2). Kaiken kaikkiaan rengastajana toimi ilahduttavasti 27 henkilöä (viime vuonna 20).

Eniten rengastuksia kirjasiivat Kim Kuntze (3626), Juhani Virtanen (2465), Ohto Oksanen (1353), Atte Lindqvist (1144), Osmo Kivivuori (1109), Lauri Kokkala (965) ja Tatu Hokkanen (789). Myös seitsemän muuta rengastajaa merkitsi yli sata lintua.

Myös rengastusten laatu on tärkeä näkökulma. 4259 linnulta mitattiin jokin mitta- tai kuntotekijä. Siiven pituuksia mitattiin 4226 ja painoja 3276, rasvaindeksejä määritettiin 2771 ja lihasindeksejä 2524. Ahkerimpina mittaajina edukseen erottuivat Kim Kuntze (1 653 siipeä, 1 464 painoa, 1 628 rasvaa ja lihasta), Lauri Kokkala (657 siipeä, 445 painoa, 415 rasvaa ja 9 lihasta), Ohto Oksanen (438 siipeä, 222 painoa, 219 rasvaa ja 220 lihasta) sekä Ina Tirri (270 siipeä, 232 painoa, 260 rasvaa ja lihasta).

Muu toiminta

Estrevelarnalla kasvava kurturuusukasvusto peitettiin alkuvuodesta. Tämä ratkaisu poistaa esiintymän toivottavasti pysyvästi, vaikka uusia varmasti saarelle syntyykin.

Saarella käyneille koululais- ja opiskelijaryhmille esiteltiin pyydettyä aseman toimintaa ja rengastusta.

Facebook-sivu

Facebook-sivusta 'Jurmon lintuasema' tykkäävien määrä kasvoi tasaisesti vuodenvaihteen 897:stä yhteensä 1 551:een. Kim Kuntze ja Petri Vainio huolehtivat sivujen päivittämisestä. Monet havainnoijat luovuttivat ajankohtaisia kuviaan Facebook-käyttöön.

Sivu 'Jurmon lintuasema' tuotti 81 Facebook-julkaisua vuonna 2016 (77 v. 2015), joista 43 tavoitti vähintään 2000 (8 v. 2015) ja neljä yli 5000 näkijää. Parhaiten esille pääsivät miehittäjäkosiskelu 12.2. (kattavuus 6200), avosetti- ja jalohaikaravetoinen päivitys 27.3. (5700), harjalinnun rengastus 29.3. (11 700) ja mustaleppälinnun rengastus 5.4. (5600).

Kaikkiaan 49 julkaisua sai vähintään sata tykkäystä (15 v. 2015) ja viisi julkaisua yli 250 tykkäystä. Ylivoimaisesti eniten tykkäyksiä keräsi harjalintu-uutinen 29.3. (680); muita suosittuja olivat miehittäjäkosiskelu 12.2. (330), mustaleppälinnun rengastus 5.4. (312), muuttorynnistys ja varhainen mustapääkerttu 6.4. (252) sekä sinirinnan rengastus ja hyvän lintupäivän raportti 8.5. (270).